

Terveyden edistämisen aktiivisuus liikunnassa – TEAviisari selvityksen tulokset

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta 20.11.2024 § 71
7456/12.04.00/2024

Valmistelijat / lisätiedot:

hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentunen, puh. 044 718 2502
hyvinvointikoordinaattori Tanja Tilles-Tirkkonen, puh. 044 718 2506
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja HEP KOP Pekka Vähäkangas

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta merkitsee tiedoksi TEAviisarin tulokset.

Päätös

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos toteuttaa terveyden edistämisen aktiivisuutta kuvaavaa TEAviisari -selvitystä kunnan eri toimialoille. Selvitys toteutetaan joka toinen vuosi kullekin toimialalle. Tarkasteltavia toimialoja ovat kuntajohto, perusopetus, 2. aste, liikunta ja kulttuuri. Liikuntaan suunnatussa tiedonkeruussa kerätään tietoa kuntien toiminnasta terveyttä edistävän liikunnan kehittämiseksi ja sen edellytysten luomiseksi. Lisäksi tarkastellaan kuntalaisten ja yhdistysten osallistumismahdollisuuksia. Tiedonkeruussa arvioidaan myös kuntien toimenpiteitä ja resursseja kuntalaisten liikunnan edistämiseksi.

Liikunnan osalta viimeisin tiedonkeruu on toteutettu keväällä 2024 ja tulokset on julkaistu lokakuussa 2024. Liikunnan TEAviisari – selvityksessä terveyden edistämisen aktiivisuutta arvioidaan kuuden osa-alueen kautta, joita ovat: 1) sitoutuminen, 2) johtaminen, 3) seuranta ja tarveanalyysi, 4) voimavarat, 5) osallisuus ja 6) muut ydintoiminnat. Kukin osa-alue koostuu arviointimittareista, joiden vastaukset pisteytetään 0–100. Pistemäärät 0–25 kuvaavat heikkoa, 26–75 parannettavaa ja 76–100 hyvää tulosta.

Kuopion liikunnan kokonaistulos on 85 pistettä, koko maan keskiarvon ollessa 69 pistettä. Hyvin toteutuvat osa-alueet: sitoutuminen, seuranta ja tarveanalyysi, osallisuus ja ydintoiminnat. Kuopion vahvuutena TEAviisari nostaa esiin mm. liikunta-aktiivisuuden raportoinnin luottamushenkilöhallinnolle. Parannettavaa löytyy sen sijaan osa-alueista johtaminen ja voimavarat. Kehittämisen kohteista Kuopiosta voidaan nostaa esiin mm. vahvempi aktiivointi koulumatkaliikkumiseen. Kuopion tuloksiin voi tutustua tarkemmin [TEAviisarin verkkosivuilta](#).

Vuonna 2023 kunnille otettiin käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtiosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin. HYTE-kerroin on kannustin, jonka mukaan kuntien rahoituksen valtiosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden toteuttaman hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Valtiosuuden lisäosalla halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. HYTE-kertoimen suuruus määräytyy hyvinvoinnin edistämistyötä kuvaavista prosessi-indikaattoreista (yhteensä 15 indikaattoria) ja toiminnan tuloksia kuvaavista tulosindikaattoreista (yhteensä 6 indikaattoria). Kuntiin kohdennettavan HYTE-kertoimen suuruus vaihtelee noin 7–22 euron välillä asukasta kohden. HYTE-kertoimen prosessi-indikaattorit muodostuvat TEAviisari tiedonkeruun pohjalta. Liikunnan osalta tarkastellaan tällä hetkellä viittä eri mittaria (tarkasteltavat mittarit: kunnassa järjestetään

kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille, kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä, kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen, lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa ja liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakkoarviointiin).

Vaikutusten arviointi

Liitteenä.

Liitteet

7456/2024 Vaikutusten ennakkoarviointi